

P.Z. br. 247

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/21-01/163

URBROJ: 65-22-07

Zagreb, 14. srpnja 2022.

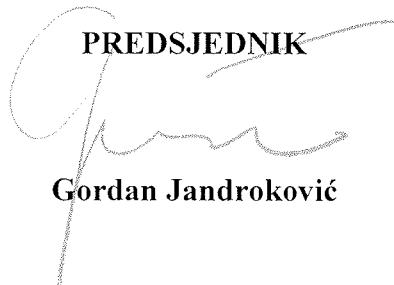
Hs**NP*022-03/21-01/163*65-22-07**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem **Konačni prijedlog zakona o strateškim robnim zalihamama**, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 14. srpnja 2022. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva i održivog razvoja dr. sc. Davora Filipovića i državne tajnike Ivu Milatića, Natašu Mikuš Žigman, dr. sc. Marija Šiljega i Milu Horvata.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-01/73
URBROJ: 50301-05/14-22-7

Zagreb, 14. srpnja 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o strateškim robnim zalihamama

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o strateškim robnim zalihamama.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva i održivog razvoja dr. sc. Davora Filipovića i državne tajnike Ivu Milatića, Natašu Mikuš Žigman, dr. sc. Marija Šiljega i Milu Horvata.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O STRATEŠKIM ROBNIM ZALIHAMA

Zagreb, srpanj 2022.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O STRATEŠKIM ROBNIM ZALIHAMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju uvjeti za stvaranje, financiranje, korištenje te obnavljanje strateških robnih zaliha (u dalnjem tekstu: robne zalihe), osiguravanje prostora za smještaj i čuvanje robnih zaliha, skladištenje robnih zaliha, davanja u zakup neiskorištenih skladišnih prostora te obnavljanje robnih zaliha, kontrola provedbe ugovora i druga pitanja važna za robne zalihe.

(2) Robne zalihe su od interesa za Republiku Hrvatsku i stvaraju se za sigurnost Republike Hrvatske.

Članak 2.

Robne zalihe stvaraju se u svrhu osiguranja osnovne opskrbe stanovništva Republike Hrvatske:

- u doba ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti, jedinstvenosti i opstojnosti Republike Hrvatske
- u slučaju nastupanja posebnih okolnosti koje podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu te velike nesreće ili katastrofe
- u slučaju velikih prirodnih nepogoda i tehničko-tehnoloških i ekoloških katastrofa.

Članak 3.

(1) Osim slučajeva iz članka 2. ovoga Zakona, robne zalihe se mogu koristiti i za upućivanje žurne pomoći drugim državama u slučaju katastrofa, humanitarne pomoći, te u slučaju sudjelovanja snaga Republike Hrvatske u mirovnim i humanitarnim operacijama u inozemstvu.

(2) Robne zalihe se ne mogu koristiti za otklanjanje poremećaja i nestabilnosti na tržištu Republike Hrvatske.

(3) Robne zalihe koje se koriste u slučajevima iz članka 2. ovoga Zakona i stavka 1. ovoga članka moraju se nadomjestiti istom vrstom i količinom robe, koja čine robne zalihe, odnosno mora se osigurati novčana protuvrijednost za popunu te količine roba, koja čine robne zalihe.

Članak 4.

(1) Robnim zalihamama upravlja Vlada Republike Hrvatske.

(2) Poslove državne uprave vezane uz nabavu robnih zaliha, skladištenje robnih zaliha, davanja u zakup neiskorištenih skladišnih prostora te obnavljanje robnih zaliha u skladu s odredbama ovoga Zakona obavlja Ravnateljstvo za robne zalihe (u dalnjem tekstu: Ravnateljstvo) kao upravna organizacija u sastavu ministarstva nadležnog za gospodarstvo (u dalnjem tekstu: Ministarstvo).

(3) Vlada Republike Hrvatske jednom godišnje do 31. listopada tekuće godine podnosi Izvješće Hrvatskom saboru o stanju i upravljanju robnim zalihamama za prethodnu godinu.

(4) Ravnateljstvom upravlja ravnatelj koji za svoj rad odgovara ministru nadležnom za gospodarstvo i Vladi Republike Hrvatske.

Članak 5.

(1) Robne zalihe čini slijedeća roba: poljoprivredni, prehrambeni i neprehrambeni proizvodi te lijekovi, cjepiva, protuotrovi, medicinski proizvodi, medicinski materijal i zaštitna oprema koji su nužno potrebni za život ljudi.

(2) Popis robe koja čini robne zalihe iz stavka 1. ovoga članka određuje se Bilancem strateških robnih zaliha (u dalnjem tekstu: Bilanca) po vrstama roba iz Priloga 1. ovoga Zakona, koji je njegov sastavni dio.

(3) Ministarstvo sukladno očitovanjima tijela državne uprave nadležnih za financije, obranu, unutarnje poslove, poljoprivredu i zdravstvo o potrebama revizije Bilance predlaže Vladi Republike Hrvatske reviziju Bilance, svake godine.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, revizija Bilance se ne predlaže Vladi Republike Hrvatske ako nadležna tijela iz stavka 3. ovoga članka u postupku očitovanja ne iskažu potrebu za revizijom Bilance.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka Ministarstvo će obavijestiti Vladu Republike Hrvatske i nadležni odbor Hrvatskoga sabora.

(6) Iznimno od članka 8. stavka 3. ovoga Zakona, u slučaju nastupa okolnosti iz članka 2. ovoga Zakona za robe koje nisu predviđene Bilancem, Ravnateljstvo može nabavljati robu iz stavka 1. ovoga članka, na traženje nadležnog tijela za civilnu zaštitu, nacionalnu sigurnost i glavnog vatrogasnog zapovjednika.

Članak 6.

(1) Sredstva za stvaranje i korištenje te obnavljanje robnih zaliha osiguravaju se:

– u državnom proračunu

– od zakupnine skladišta i najma opreme u vlasništvu Republike Hrvatske, kojima raspolaže Ravnateljstvo

- od prodaje robnih zaliha
- od viška prihoda ostvarenog iz poslovanja robnim zalihama prethodnih godina.

(2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka namjenska su sredstva određena isključivo za pokriće troškova kupnje robe, plaćanja usluga, investicijskih izdataka i gubitaka u poslovanju s robnim zalihama, te obnavljanju robnih zaliha.

Članak 7.

(1) Hrvatski sabor osniva Savjet za robne zalihe, radi provedbe nadzora nad upravljanjem robnim zalihamama, na prijedlog nadležnog odbora Hrvatskoga sabora.

(2) Savjet za robne zalihe sastoji se od tri zastupnika Hrvatskoga sabora i dva ugledna stručnjaka iz područja gospodarstva.

(3) Mandat članovima Savjeta za robne zalihe traje do opoziva ili u slučaju kada:

- član Savjeta za robne zalihe da ostavku na tu dužnost
- nadležni odbor Hrvatskoga sabora predloži razrješenje člana Savjeta za robne zalihe
- se raspusti Hrvatski sabor.

(4) Predsjednika i potpredsjednika Savjeta za robne zalihe biraju između sebe članovi Savjeta za robne zalihe.

(5) Savjet za robne zalihe razmatra prijedlog Bilance i Godišnji program strateških robnih zaliha iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona (u dalnjem tekstu: Godišnji program), kvartalna izvješća o stanju i upravljanju robnim zalihamama i godišnje izvješće o stanju i upravljanju robnim zalihamama.

(6) Članovi Savjeta za robne zalihe za svoj rad u Savjetu ne primaju naknadu.

II. BILANCA STRATEŠKIH ROBNIH ZALIHA I PROGRAM ROBNIH ZALIHA

Članak 8.

(1) Stvaranje, obnavljanje, korištenje robnih zaliha, te osiguravanje skladišnog prostora za smještaj i čuvanje robnih zaliha provodi se na temelju Bilance.

(2) U Bilanci se određuje: vrsta, naziv i količina robe koju čine robne zalihe kao i teritorijalni razmještaj robnih zaliha.

(3) Bilancu iz stavka 1. ovoga članka donosi odlukom Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva.

(4) Teritorijalni razmještaj robnih zaliha iz stavka 2. ovoga članka smatra se klasificiranim podatkom u slučaju kada bi se:

- otkrivanjem istoga nanijela nepopravljiva i/ili teška šteta i/ili šteta nacionalnoj sigurnosti i vitalnim interesima Republike Hrvatske
- otkrivanjem istoga naštetilo djelovanju i izvršavanju zadaća državnih tijela u obavljanju poslova određenih propisom kojim se uređuje tajnost podataka.

Članak 9.

(1) Sukladno Bilanci, Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva odlukom donosi Godišnji program.

(2) Godišnji program donosi se za tekuću godinu najkasnije do 31. siječnja tekuće godine.

(3) Godišnjim programom određuje se: vrsta, naziv, količina i procijenjena vrijednost robe, koja čini robne zalihe, a koja se nabavlja i obnavlja, finansijski plan Ravnateljstva za nabavu, prodaju i obnavljanje robnih zaliha, iznos i izvore potrebnih sredstava za provedbu Godišnjeg programa.

III. UPRAVLJANJE ROBNIM ZALIHAMA

Članak 10.

U upravljanju robnim zalihamama Vlada Republike Hrvatske:

- donosi Bilancu
- donosi Godišnji program i utvrđuje godišnje Izvješće o stanju i upravljanju robnim zalihamama koje dostavlja Hrvatskom saboru
- donosi odluke o prodaji nekretnina koje nisu više potrebne za skladištenje robnih zaliha, a koje su u vlasništvu Republike Hrvatske
- donosi odluke o prodaji roba iz robnih zaliha
- donosi odluke o prijenosu pojedinih sredstava robnih zaliha uz naknadu ili bez naknade organizacijama, udrugama te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave
- donosi odluku o popuni robnih zaliha.

Članak 11.

(1) U doba ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti, jedinstvenosti i opstojnosti Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske može odlukom mijenjati način stvaranja, uporabe i korištenja, obnavljanja robnih zaliha i održavanja skladišnog prostora za smještaj i čuvanje tih zaliha, utvrđen Bilancom i Godišnjim programom, vodeći računa da se one prioritetno koriste za potrebe obrane.

(2) Vlada Republike Hrvatske može obvezati pravne i fizičke osobe koje proizvode, odnosno koje obavljaju promet određenim vrstama robe koje čine robne zalihe, da u doba ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti, jedinstvenosti i opstojnosti Republike Hrvatske moraju proizvoditi, odnosno prodavati tu vrstu robe radi popune, odnosno obnavljanja robnih zaliha.

IV. POSLOVI U VEZI S ROBNIM ZALIHAMA

Članak 12.

(1) Ostvareni višak prihoda i primitaka u poslovanju s robnim zalihamama koristit će se za financiranje popune robnih zaliha sukladno usvojenom Godišnjem programu, kao i za financiranje troškova poslovanja s robnim zalihamama, odnosno u vezi s nabavom, prodajom i obnavljanjem robnih zaliha.

(2) Financijski gubitak u poslovanju s robnim zalihamama i troškovi vezani uz poslovanje s robnim zalihamama terete vlastiti izvor vlasništva Republike Hrvatske, kojima raspolaže Ravnateljstvo.

Članak 13.

(1) Robne zalihe održavaju se pravodobnim obnavljanjem, ovisno o vrsti i prirodi robe i njezinom roku trajanja.

(2) Nabava, prodaja i obnavljanje robnih zaliha provodi se u skladu s Godišnjim programom i odlukama Vlade Republike Hrvatske iz članka 10. ovoga Zakona.

(3) Roba, koja čini robne zalihe obnavlja se prodajom i kupnjom robe te davanjem u zajam radi obnavljanja robnih zaliha.

(4) Prodaja i kupnja robe, koja čini robne zalihe ne smije prouzročiti negativne poremećaje u odnosima ponude i potražnje na tržištu Republike Hrvatske.

(5) Kad nastupe okolnosti iz članka 2. ovoga Zakona, robe namijenjene za popunu robnih zaliha mogu se osiguravati i obnavljati ugovaranjem proizvodnje na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske.

(6) Postupak obnavljanja, prodaje i kupnje, davanja u zajam robe radi obnavljanja robnih zaliha, davanje instrumenata osiguranja za robne zalihe i sve druge potrebne radnje propisuje ministar nadležan za gospodarstvo pravilnikom o upravljanju i obnavljanju robnih zaliha.

Članak 14.

Robne zalihe skladište se u skladištima u vlasništvu Republike Hrvatske te u skladištima za koje je sklopljen ugovor o zakupu skladišta s pravnim i/ili fizičkim osobama te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 15.

(1) Poslovi skladištenja u skladištima iz članka 14. ovoga Zakona mogu se povjeriti pravnim i fizičkim osobama koje ispunjavaju uvjete za obavljanje tih poslova (u dalnjem tekstu: skladištari).

(2) Prava i obveze u svezi sa skladištenjem iz stavka 1. ovoga članka uređuju se ugovorom između skladištara i Ravnateljstva.

(3) Poslovi skladištenja ne mogu se povjeriti pravnim i fizičkim osobama kojima je u posljednjih pet godina pravomoćnom sudskom odlukom ili rješenjem o prekršaju izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja određenih djelatnosti ili poslova u pravnoj osobi ili sigurnosna mjera zabrane potpunog ili djelomičnog obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti, niti skladištarima koji su zbog nemara prouzročili pad kvalitete robe i umanjenje tržišne vrijednosti robe kojom raspolaže Ravnateljstvo.

Članak 16.

(1) Neiskorištena skladišta i oprema u vlasništvu Republike Hrvatske, a kojima raspolaže Ravnateljstvo, mogu se dati u zakup pravnim i fizičkim osobama na određeno vrijeme.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, skladišta i oprema iz stavka 1. ovoga članka mogu se dati u zakup pravnim i fizičkim osobama i bez naknade, uz uvjet tekućeg i investicijskog održavanja.

(3) Prava i obveze po osnovi zakupa iz stavka 1. ovoga članka reguliraju se međusobnim ugovorom između pravnih i fizičkih osoba i Ravnateljstva.

(4) Ministar nadležan za poslove gospodarstva donosi pravilnik o zakupu skladišta i pravilnik o skladištenju robnih zaliha.

Članak 17.

(1) Roba, oprema, odnosno proizvodi, koji čine robne zalihe, a koji su uskladišteni kod skladištara ne mogu biti predmetom ovrhe niti osiguranja potraživanja trećih osoba prema tim skladištarima.

(2) Skladištari kod kojih je uskladištena roba robnih zaliha, skladište ili oprema nemaju pravo pridržaja niti založno pravo na tu robu, skladište ili opremu.

(3) Skladištari kod kojih je uskladištena roba robnih zaliha ili oprema dužni su se pridržavati ugovora o uskladištenju i čuvanju robnih zaliha.

(4) Skladištari su se dužni pridržavati ugovora o zakupu skladišta i opreme.

(5) U slučaju pokretanja predstečajnog i stečajnog postupka nad skladištarom, a kod kojeg je uskladištena roba koja čini robne zalihe, priznaje se izlučno pravo u korist Ravnateljstva, na temelju ugovora o uskladištenju, i to u količini i kvaliteti određenoj ugovorom, odnosno u novčanoj protuvrijednosti u slučaju da robe koja čini robne zalihe nema.

V. RAČUNOVODSTVO ROBNIH ZALIHA

Članak 18.

(1) Računovodstvo sredstava robnih zaliha vodi se u Ravnateljstvu, sukladno propisima o vođenju računovodstva korisnika proračuna.

(2) Rezultati poslovanja s robnim zalihamama utvrđuju se Godišnjim obračunom.

(3) Uz Godišnji obračun, Vladi Republike Hrvatske se dostavlja Izvješće o stanju i upravljanju robnim zalihamama s pregledom stanja robe i sredstava za osiguranje skladišnog prostora, kojega Vlada Republike Hrvatske dostavlja Hrvatskom saboru.

Članak 19.

Ravnateljstvo podnosi ministru nadležnom za gospodarstvo kvartalna Izvješća o stanju i upravljanju robnim zalihamama i godišnje Izvješće o stanju i upravljanju robnim zalihamama koja sačinjavaju prikaz ostvarenih prihoda i izdataka poslovanja Ravnateljstva, vezano uz robne zalihe, stanje obveza i potraživanja, prikaz stanja robnih zaliha, prodaje i nabave robe koja čini robne zalihe, kontrole robnih zaliha, prelokacije robe, koja čini robne zalihe, realizaciju provedbenih akata Vlade Republike Hrvatske, osiguranje skladišnog prostora za smještaj robnih zaliha.

VI. KONTROLA PROVEDBE UGOVORA

Članak 20.

(1) Kontrolu nad provedbom ugovora o uskladištenju, čuvanju robnih zaliha i stanju robnih zaliha provode ovlašteni službenici Ravnateljstva.

(2) Kontrola iz stavka 1. ovoga članka provodi se kontinuirano tijekom cijele godine provjerom knjigovodstvenog i količinskog stanja robe, te provjerom stanja kakvoće i uporabljivosti robe, koja čini robne zalihe.

(3) Kontrola iz stavka 1. ovoga članka uključuje uvid u dokumente vezane za robne zalihe i pravo pristupa mjestima na kojima se robne zalihe drže. Ovlašteni službenik Ravnateljstva nije dužan najaviti svoj dolazak skladištaru.

(4) U obavljanju poslova kontrole iz stavka 1. ovoga članka ovlašteni službenici Ravnateljstva mogu:

- zatražiti otklanjanje utvrđenih nedostataka u određenom roku
- zatražiti premještanje robe ili organizirati premještaj robe na trošak skladištara, ako se ocijeni da je ugrožena zaštita i očuvanje robnih zaliha
- podnijeti optužni prijedlog protiv počinitelja prekršaja odnosno podnijeti kaznenu prijavu protiv počinitelja kaznenog djela
- predložiti raskid ugovora

– pokrenuti druge postupke sukladno posebnim zakonima radi zaštite i očuvanja robnih zaliha.

(5) Službenike Ravnateljstva ovlaštene za poslove kontrole iz stavka 1. ovoga članka imenuje ministar odlukom.

Članak 21.

(1) Skladištarima kojima je ugovorom povjereno obavljanje poslova u svezi s robnim zalihami dužni su omogućiti pristup i pregled robe, skladišta i objekata u kojima se proizvodi ili nalazi roba robnih zaliha i staviti na uvid svu potrebnu dokumentaciju iz poslovanja s robnim zalihami, te omogućiti ovlaštenim službenicima Ravnateljstva izuzimanje i premještaj robe.

(2) Skladištar je dužan na zahtjev ovlaštenih osoba iz Ravnateljstva izdati skladišnicu za robne zalihe koje je primio na skladištenje.

VII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 22.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 250.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

- ako se ne pridržava ugovora o uskladištenju i čuvanju robnih zaliha sukladno članku 17. stavku 3. ovoga Zakona
- ako se ne pridržava ugovora o zakupu skladišta i opreme sukladno članku 17. stavku 4. ovoga Zakona
- ako ne postupi po traženju ovlaštenog službenika Ravnateljstva sukladno članku 20. stavku 4. podstavcima 1. i 2. ovoga Zakona.
- ako onemogući ovlaštenog službenika Ravnateljstva u poslovima kontrole sukladno članku 21. stavku 1. ovoga Zakona

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba, novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 50.000,00 kuna.

Članak 23.

(1) Novčanom kaznom od 6.630,00 do 33.180,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

- ako se ne pridržava ugovora o uskladištenju i čuvanju robnih zaliha sukladno članku 17. stavku 3. ovoga Zakona
- ako se ne pridržava ugovora o zakupu skladišta i opreme sukladno članku 17. stavku 4. ovoga Zakona
- ako ne postupi po traženju ovlaštenog službenika Ravnateljstva sukladno članku 20. stavku 4. podstavcima 1. i 2. ovoga Zakona.
- ako onemogući ovlaštenog službenika Ravnateljstva u poslovima kontrole sukladno članku 21. stavku 1. ovoga Zakona

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 6.630,00 do 13.270,00 eura.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 2.650,00 do 6.630,00 eura.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba, novčanom kaznom u iznosu od 1.990,00 do 6.630,00 eura.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

(1) Vlada Republike Hrvatske će odluku iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Pravilnike iz članka 13. stavka 6. i članka 16. stavka 4. ovoga Zakona ministar nadležan za gospodarstvo donijeti će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Mandat članovima Savjeta za robne zalihe osnovanog sukladno odredbama Zakona o strateškim robnim zalihamama („Narodne novine“, br. 87/02. i 14/14.) traje do opoziva.

(4) Godišnji program donesen na temelju Zakona o strateškim robnim zalihamama („Narodne novine“, br. 87/02 i 14/14) ostaje na snazi do donošenja prvog Godišnjeg programa donesenog sukladno odredbama ovoga Zakona.

(5) Vlada Republike Hrvatske će Godišnji program iz članka 9. ovoga Zakona donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 25.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o strateškim robnim zalihamama („Narodne novine“, br. 87/02. i 14/14.).

Članak 26.

Na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj prestaje važiti članak 22. ovoga Zakona.

Članak 27.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim članka 23. ovoga Zakona koji stupa na snagu na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Prilog I.**POPIS ROBE KOJA MOŽE ČINITI STRATEŠKE ROBNE ZALIHE**

Red. br.	Vrsta robe	Način osiguranja u robi
-------------	------------	----------------------------

I. POLJOPRIVREDNI I PREHRAMBENI PROIZVODI

1. Žitarice i prerađevine od žitarica	x
2. Meso i mesne prerađevine	x
3. Mlijeko i mlječne prerađevine	x
4. Jaja	x
5. Voda	x
6. Ostali poljoprivredni i prehrambeni proizvodi
koje odredi Vlada Bilancem	x

II. NEPREHRAMBENI PROIZVODI

1. Naftni derivati	x
2. Građevinski materijali	x
3. Proizvodi od plastičnih masa	x
4. Vozila, agregati, pumpe i plovila	
5. Oprema i roba za opskrbu, smještaj i
zdravstveno zbrinjavanje stanovništva	x
6. Oprema za zaštitu od poplava	x
7. Sredstva za asanaciju, dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju	x
8. Ostali neprehrambeni proizvodi
koje odredi Vlada Bilancem	x

**III. LIJEKOVI, CJEPIVA, PROTUOTROVI, MEDICINSKI PROIZVODI,
MEDICINSKI MATERIJAL I ZAŠTITNA OPREMA**

1. Antibiotici	x
2. Lijekovi za liječenje virusnih infekcija	x
3. Antimikotici, antibiotici, kemoterapeutici i
kortikosteroidi za lokalnu primjenu	x
4. Oftalmici	x
5. Analgetici i lijekovi za palijativnu njegu	x
6. Antialergici i lijekovi za anafilaksiju	x
7. Anestetici	x
8. Antikonvulzivni lijekovi i anksiolitici	x
9. Antipsihotici	
10. Kardiovaskularni lijekovi	x
11. Gastrointestinalni lijekovi	x
12. Inzulini i ostali lijekovi za dijabetes	x
13. Lijekovi koji djeluju na respiratorni sustav	x
14. Otopine za rehidraciju i acido+bazne poremećaje	x
15. Cjepiva	x

16. Imunoglobulini	x
17. Protuotrovi (antidoti)	x
18. Medicinske otopine	x
19. Medicinski materijal i zaštitna oprema	x
20. Ostali medicinski proizvodi koje odredi Vlada Bilancom	x

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Važeći Zakon o strateškim robnim zalihamama („Narodne novine“, br. 87/02. i 14/14., u dalnjem tekstu: Zakon o strateškim robnim zalihamama) donesen je 11. srpnja 2002. godine te je stupio na snagu 31. srpnja 2002. godine. Zakon o strateškim robnim zalihamama je zamjenio Zakon o državnim robnim zalihamama („Narodne novine“, br. 68/98., u dalnjem tekstu: Zakon o državnim robnim zalihamama) koji je donesen 24. travnja 1998. godine i stupio je na snagu 20. svibnja 1998. godine koji je tada zamjenio Zakon o državnim robnim zalihamama („Narodne novine“, br. 92/94.) donesen 1994. godine kojim je bilo određeno da se robne zalihe koriste za osiguranje potreba u doba ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti države te velikih prirodnih nepogoda te za intervencije na tržištu radi osiguranja stabilnosti tržišta u slučaju većih poremećaja ili sprječavanja nastupa većih poremećaja na tržištu. Zakon o državnim robnim zalihamama u osnovi je zadržao stvaranje i korištenje robnih zaliha za spomenute namjene. Međutim, istim je prvi puta uvedeno razdvajanje robnih zaliha na stalne robne zalihe i tržišne robne zalihe, pri čemu je kao temeljno opredjeljenje uređeno da se stalne robne zalihe stvaraju za osiguranje osnovne opskrbe:

- u doba ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske
- u slučaju velikih prirodnih nepogoda.

Tada je bilo propisano da robne zalihe, radi djelovanja na tržištu u slučaju većih poremećaja i nestabilnosti ili radi sprječavanja nastupa tih poremećaja, kad se ti poremećaji ne mogu otkloniti drugim mjerama gospodarske politike, mogu se iznimno stvarati kao tržišne robne zalihe kupnjom robe na domaćem ili inozemnom tržištu ili otkupom poljoprivrednih proizvoda po zajamčenim cijenama prema posebnom zakonu. Ovom koncepcijom Zakona o državnim robnim zalihamama pokušali su se iz robnih zaliha i u poslovanju s njima „očistiti“ svi nagomilani poslovi i uloge koje je Ravnateljstvo za robne zalihe (u dalnjem tekstu: Ravnateljstvo) imalo u ranijoj koncepciji i funkcioniranju robnih zaliha. To znači da je robne zalihe trebalo rasteretiti uloge kreditora u sjetvama, odnosno otkupa poljoprivrednih proizvoda po zajamčenim cijenama i davanje robe na zajam gospodarskim subjektima, i na taj način eliminirati komercijalizaciju robnih zaliha i njihovo funkcioniranje kao trgovačkog društva. Prema tome, Zakonom o državnim robnim zalihamama je trebalo u osnovi robnim zalihamama dati njihovu primarnu ulogu, a to je osiguranje određenih roba samo za izvanredne zakonom decidirano propisane slučajeve. Intervenciju na tržištu robnim zalihamama trebalo je svesti na samo iznimne slučajeve, kad se drugim mjerama gospodarske politike ne bi mogli izbjegći poremećaji. Nakon stupanja na snagu Zakona o državnim robnim zalihamama, Hrvatski državni sabor u ožujku 1999. godine donio je Program stalnih robnih zaliha kojim su obuhvaćeni samo osnovni poljoprivredni proizvodi i 13 vrsta prehrambenih proizvoda te 12 vrsta neprehrambenih proizvoda, za razliku od ranijeg sastava robnih zaliha koje su sadržavale 108 vrsta proizvoda. Vlada Republike Hrvatske je svojom Odlukom o količinama i razmještaju stalnih robnih zaliha odredila obuhvat proizvoda i razmještaj radi što učinkovitije i racionalnije njihove uporabe u slučaju potrebe. Pri donošenju ovoga akta vodilo se prvenstveno računa o dovoljnim količinama roba radi osiguranja prehrane i smještaja stanovništva na bazi 50.000 ljudi u izvanrednim okolnostima u rasponu od 15 dana do 60 dana (ovisno o vrsti robe). Roba koja prema navedenim aktima nije više predstavljala stalne robne zalihe trebala se sukladno Zakonu o državnim robnim zalihamama prodavati prema tržnim uvjetima, što se tijekom 1999., 2000. i 2001. godine

kontinuirano provodilo. Kako se radilo o robni koja je različitog podrijetla, te da je među tom robom i određeni broj proizvoda preuzetih na temelju Uredbe o zabrani raspolaganja i preuzimanja sredstava određenih pravnih osoba na teritoriju Republike Hrvatske iz 1991. i 1992. godine, kojima su preuzeti određeni proizvodi, a slijedom Uredbe o zabrani raspolaganja nekretninama na teritoriju Republike Hrvatske iz 1991. godine i određene nekretnine ranije u vlasništvu bivših saveznih organa, prodaja te robe i upravljanje s nekretninama odnosno njihovo privođenje komercijalnom korištenju bilo je vrlo otežano. Iako je namjera zakonodavca bila da se robne zalihe privedu svrsi i rasterete tržišnih robnih zaliha, odnosno otkupa i čuvanja uglavnom pšenice, praksa je u tri godine nakon usvajanja Zakona o državnim robnim zalihamama pokazala potpuno suprotno. Naime, prema odlukama Vlade Republike Hrvatske Ravnateljstvo je u 1998. godini bilo zaduženo i otkupilo 414.942.853,00 kg pšenice, u 1999. godini 131.765.928,79 kg, a 2000. godine 179.000.000 kg, što je prema odlukama Vlade Republike Hrvatske i samog Zakona o državnim robnim zalihamama trebalo prodati na domaćem odnosno inozemnom tržištu. Prodaja na domaćem tržištu tijekom 1998. godine bila je neznatna, dok je pokušaj izvoza pšenice u 1998/99. godini obustavljen radi očekivanog slabijeg uroda 1999. godine. Prodaja pšenice, prema Odluci Vlade Republike Hrvatske iz 1999. godine na domaćem tržištu nije postigla odgovarajući rezultat radi visoke cijene (1,24 kn/kg) i činjenice da je na domaćem tržištu bila znatna količina pšenice po cijeni ispod jedne kune zbog viška te robe na tržištu. Otkup i izvoz pšenice tijekom 2000. godine su bili također opterećene brojnim problemima koji su uglavnom uzrokovani primjenom neodgovarajućeg modela otkupa i izvoza. Jedino je tijekom 2001. godine prodaja pšenice na domaćem tržištu i izvoz 60.000 tona pšenice obavljen bez ikakvih problema i afera. Sva prodana pšenica na domaćem tržištu je naplaćena, a u izvozu je primijenjen komisioni model izvoza, odnosno izvoz je vršilo Ravnateljstvo putem komisionog posrednika. Ovaj model izvoza se pokazao najboljim.

Do 2002. godine polazište u koncipiranju Programa stalnih robnih zaliha koji je Hrvatski državni sabor usvojio u ožujku 1999. godine bilo je da robne zalihe čine one robe koje su nužne za osiguranje osnovne opskrbe u doba ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske i u slučaju većih prirodnih nepogoda. Kriterij za određivanje vrste i količine roba (koji je i danas aktualan) bio je da se u robnim zalihamama nalaze one robe koje bi osigurale osnovnu opskrbu oko 50.000 građana Republike Hrvatske za vrijeme od 15 do 60 dana, da se osigura osnovna oprema i materijali za zbrinjavanje građana u slučaju većih prirodnih nepogoda (poplave, potresi, požari, veće havarije komunalnih i proizvodnih sustava i sl.). Iskustva Domovinskog rata su pokazala da je utvrđeni kriterij dobro postavljen koji bi trebalo zadržati ubuduće s manjim izmjenama. Pri utvrđivanju kriterija vodilo se računa o prijelaznim (operativnim) zalihamama koje bi se mogle naći u proizvodnji i trgovačkoj mreži iako je takva procjena dosta nepouzdana. Budući da se drugim zakonima i podzakonskim propisima propisuju obveze osnivanja obveznih zaliha (naftni derivati i sl.) koje imaju drugu namjenu u odnosu na robne zalihe u doba mira, u slučajevima za koje je predviđena upotreba robnih zaliha njihova razina može imati velikog utjecaja za osiguranje osnovne opskrbe. Sukladno Zakonu o državnim robnim zalihamama iz 1998. godine Program stalnih robnih zaliha donosio je Hrvatski sabor. Hrvatski sabor, radi provedbe nadzora nad upravljanjem robnim zalihamama od strane Ravnateljstva osniva Savjet za robne zalihe koji se sastoji od tri zastupnika Hrvatskoga sabora i dva ugledna stručnjaka iz područja gospodarstva. Na temelju Zakona o državnim robnim zalihamama, Vlada Republike Hrvatske upravlja robnim zalihamama, donosi Godišnji program strateških robnih zaliha i ostale poslove vezane za robne zalihe.

S obzirom na to da je Hrvatski sabor nositelj zakonodavne vlasti, a Vlada Republike Hrvatske obavlja izvršnu vlast u skladu s Ustavom i zakonom, te s obzirom na iskustva u primjeni Zakona o državnim robnim zalihamama, Zakonom o strateškim robnim zalihamama uvelo

se efikasnije i učinkovitije rješenje te je cjelovita provedba zakona o robnim zalihamama predana u nadležnost Vlade Republike Hrvatske, te Vlada Republike Hrvatske jednom godišnje Hrvatskom saboru podnosi Izvješće o stanju i upravljanju robnim zalihamama. Radi provedbe nadzora nad upravljanjem robnim zalihamama od strane Ravnateljstva ostalo je propisano u Zakonu o strateškim robnim zalihamama da Hrvatski sabor i dalje osniva Savjet za robne zalihe koji se sastoji od tri zastupnika Hrvatskog sabora i dva ugledna stručnjaka iz područja gospodarstva.

Kako je postojeći Zakon o strateškim robnim zalihamama već zastario u jednome svome dijelu koji je predviđao što s robnim zalihamama koje su ostale iz vremena tržnog funkcioniranja, što s operativnim zalihamama koje sada više ne postoje u našem zakonodavstvu (postoje obvezne zalihe nafte i naftnih derivata koje su regulirane Zakonom o tržištu nafte i naftnih derivata („Narodne novine“, br. 19/14., 73/17. i 96/19.)). Zakon o strateškim robnim zalihamama je potrebno prilagoditi novim izazovima učestalih katastrofa, humanitarnih kriza u smislu operativnosti donošenja Bilance strateških robnih zaliha, upravljanja robnim zalihamama, bržeg popunjavanja i nominiranja novih možebitno potrebnih proizvoda u Bilanci roba strateških robnih zaliha.

Također je potrebno propisati da dugogodišnje procedure i postupanja u Ravnateljstvu, kada je u pitanju upravljanje robnim zalihamama i imovinom kojom upravlja Ravnateljstvo u ime Republike Hrvatske, dobiju odgovarajuću pravnu formu kroz pravilnike koje će propisati ovaj novi prijedlog Zakona.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Ovim Konačnim prijedlogom zakona namjeravaju se urediti sljedeća osnovna pitanja:

- način i postupak formiranja, korištenja, obnavljanja i čuvanja robnih zaliha
- način formiranja Bilance strateških robnih zaliha i popis obveznih artikala u istoj
- prava i dužnosti državnih tijela u svezi s robnim zalihamama
- definiranje prava upravljanja robnim zalihamama i obavljanja poslova s robnim zalihamama, kao i odgovornosti za stručno izvršavanje poslova
- procedure iz dosadašnje prakse Ravnateljstva u vezi poslovanja propisati kroz pravilnike
- način i izvori finansijskih sredstava za stvaranje robnih zaliha
- obavljanje upravnih i gospodarskih poslova u svezi s robnim zalihamama
- način osiguravanja kontrole i ovlaštenja nadležnih državnih tijela na funkcioniranje strateških robnih zaliha.

Osnovni ciljevi Konačnog prijedloga zakona su da se:

- odredi namjena odnosno potrebe za koje se formiraju robne zalihe
- na funkcionalan i operativan, ali racionalan način odredi namjena i razina formiranja robnih zaliha i vrsta roba koje čine stalne robne zalihe
- omogući Vladi Republike Hrvatske brzo i učinkovito djelovanje u smislu možebitne potrebe izmjene Bilance roba strateških robnih zaliha posebno poučeni primjerima iz nedavnih potresa u Zagrebu i Banovini
- jasno odredi procedura u kojima su jasno navedena tijela koja mogu tražiti upotrebu robnih zaliha u slučaju potrebe

- prilagodi stupanj tajnosti realnim gospodarskim prilikama u gospodarskim subjektima koji su angažirani od strane Ravnateljstva na poslovima skladištenja robnih zaliha
- osiguraju stabilni i stalni izvori financiranja za robne zalihe
- osigura učinkovito praćenje i kontrola poslovanja s robnim zalihami.

Predloženim rješenjima omogućiće se još bolje funkcioniranje robnih zaliha za slučajeve propisane zakonom i te će se omogućiti Vladi Republike Hrvatske da na efikasan način sukladno Zakonu o strateškim robnim zalihami brzo i promptno djeluje putem Ravnateljstva za robne zalihe, civilne zaštite i ostalih tijela i organizacija koja su uključena u spriječavanje i saniranje katastrofa kako ratnih, klimatskih i humanitarnih, te u slučaju velikih nesreća, bioloških događaja, tehničko-tehnoloških događaja i ekoloških katastrofa.

PRILOG ZAKONU – POPIS ROBE

Ovim Zakonom i dalje se zadržava popis roba, ali na drugačiji način prikazivanjem skupina proizvoda tako da će detaljne pojedinačne artikle propisivati Bilanca strateških robnih zaliha koju će donositi Vlada Republike Hrvatske. Osim dosadašnjih skupina proizvoda kao što su poljoprivredni i prehrambeni proizvodi i neprehrambeni proizvodi uvodi se novina, a to su lijekovi, cjepiva, protuotrovi, medicinski proizvodi, medicinski materijal i zaštitna oprema. Ukida se čuvanje robe u novcu jer je to s pozicija proračuna i funkcioniranja robnih zaliha nepotrebno i nefunkcionalno. Sva roba predviđena u Bilanci je u robi, te se sukladno istome Bilanca popunjava sukladno finansijskim mogućnostima proračuna što se definira Državnim proračunom tj. proračunima kroz godine koje slijede.

III. OBJAŠNJENJE ODREDBI PREDLOŽENOZ ZAKONA

Članak 1.

Ovim se člankom određuju uvjeti za stvaranje, financiranje, korištenje te obnavljanje strateških robnih zaliha (u dalnjem tekstu: robne zalihe), osiguravanje prostora za smještaj i čuvanje robnih zaliha, skladištenje robnih zaliha, davanja u zakup neiskorištenih skladišnih prostora te obnavljanje robnih zaliha, kontrola provedbe ugovora i druga pitanja važna za robne zalihe, kao i da su robne zalihe od interesa za Republiku Hrvatsku i da se stvaraju za sigurnost Republike Hrvatske.

Članak 2.

Ovim se člankom određuje svrha stvaranja robnih zaliha.

Članak 3.

Ovim se člankom određuje da se robne zalihe mogu koristiti i za upućivanje žurne pomoći drugim državama u slučaju katastrofa, humanitarne pomoći, te u slučaju sudjelovanja snaga Republike Hrvatske u mirovnim i humanitarnim operacijama u inozemstvu te da se ne mogu koristiti za otklanjanje poremećaja i nestabilnosti na tržištu Republike Hrvatske osim u slučajevima iz članka 2. ovoga Zakona.

Članak 4.

Ovim se člankom određuje da robnim zalihama upravlja Vlada Republike Hrvatske, a da upravne, stručne i gospodarske djelatnosti u poslovanju s robnim zalihami obavlja Ravnateljstvo za robne zalihe te da Vlada Republike Hrvatske jednom godišnje podnosi Izvješće Hrvatskom saboru o stanju i upravljanju robnim zalihami.

Članak 5.

Ovim se člankom određuje koje robe čine robne zalihe, te da se popis robe koja čini robne zalihe određuje Bilancem.

Članak 6.

Ovim se člankom uređuje osiguravanje sredstva za stvaranje i korištenje te obnavljanje robnih zaliha, kao i da su to namjenska sredstva određena isključivo za pokriće troškova kupnje robe, plaćanje usluga, investicijskih izdataka i pokriće gubitaka u poslovanju s robnim zalihamama, te obnavljanju robnih zaliha.

Članak 7.

Ovim se člankom određuje da Hrvatski sabor, na prijedlog nadležnog odbora Hrvatskoga sabora osniva Savjet za robne zalihe radi provedbe nadzora nad upravljanjem robnim zalihamama, kao i njegov sastav i trajanje mandata.

Članak 8.

Ovim se člankom određuje da se stvaranje, obnavljanje i korištenje robnih zaliha, te osiguravanje skladišnog prostora za smještaj i čuvanje robnih zaliha provodi na temelju Bilance te da istu donosi Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva.

Članak 9.

Ovim se člankom određuje da Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva Odlukom donosi Godišnji program sukladno Bilanci, te da se njime određuje vrsta, naziv, količina i procijenjena vrijednost robe, koja čini robne zalihe, a koja se nabavlja i obnavlja, financijski plan Ravnateljstva za nabavu, prodaju i obnavljanje robnih zaliha, te iznos i izvore potrebnih sredstava za provedbu Godišnjeg programa.

Članak 10.

Ovim se člankom određuje na koji način se upravlja robnim zalihamama.

Članak 11.

Ovim se člankom određuje da u doba ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti, jedinstvenosti i opstojnosti Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske može odlukom mijenjati način stvaranja, uporabe i korištenja, obnavljanja robnih zaliha i održavanja skladišnog prostora za smještaj i čuvanje tih zaliha, utvrđen Bilancem i Godišnjim programom, vodeći računa da se one prioritetno koriste za potrebe obrane, kao i da Vlada Republike Hrvatske može obvezati pravne i fizičke osobe koje proizvode, odnosno koje obavljaju promet određenim vrstama robe koje čine robne zalihe, da u doba ratnog satnja ili neposredne ugroženosti neovisnosti, jedinstvenosti i opstojnosti Republike Hrvatske moraju proizvoditi, odnosno prodavati tu vrstu robe radi popune, odnosno obnavljanja robnih zaliha.

Članak 12.

Ovim se člankom određuje da će se ostvareni višak prihoda i primitaka u poslovanju s robnim zalihamama koristiti za financiranje popune robnih zaliha sukladno usvojenom Godišnjem programu, kao i za financiranje troškova poslovanja s robnim zalihamama, u vezi s nabavom, prodajom i obnavljanjem robnih zaliha.

Članak 13.

Ovim se člankom određuje način održavanja robnih zaliha, kao i da prodaja i kupnja robe, koja čini robne zalihe ne smije prouzročiti negativne poremećaje u odnosima ponude i potražnje na

tržištu Republike Hrvatske, te da postupak obnavljanja, prodaje i kupnje, davanja u zajam robe radi obnavljanja robnih zaliha, davanje instrumenata osiguranja za robne zalihe i sve druge potrebne radnje propisati će ministar nadležan za gospodarstvo pravilnikom o upravljanju i obnavljanju robnih zaliha.

Članak 14.

Ovim se člankom određuje da se robne zalihe skladište u skladištima u vlasništvu Republike Hrvatske, te u skladištima za koje je sklopljen ugovor o zakupu skladišta s pravnim i/ili fizičkim osobama te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 15.

Ovim se člankom određuje da se poslovi skladištenja u skladištima mogu povjeriti skladištarima, kao i način uređenja međusobnih odnosa.

Članak 16.

Ovim se člankom određuje da neiskorištena skladišta i oprema u vlasništvu Republike Hrvatske, a kojima raspolaže Ravnateljstvo, mogu se dati u zakup pravnim i fizičkim osobama na određeno vrijeme, kao i način raspolaganja Ravnateljstva koji se određuje pravilnikom o zakupu skladišta i pravilnikom o skladištenju robnih zaliha, koje donosi ministar nadležan za poslove gospodarstva.

Članak 17.

Ovim se člankom određuje da se roba, oprema, odnosno proizvodi, koji čine robne zalihe, a koji su uskladišteni kod skladištara ne mogu biti predmetom ovre niti osiguranja potraživanja trećih osoba prema tim skladištarima, te da skladištari kod kojih je uskladištena roba iz robnih zaliha, skladište ili oprema nemaju pravo pridržaja niti založno pravo na tu robu, skladište ili opremu, kao i situacija u slučaju pokretanja predstečajnog i stečajnog postupka nad skladištarom, a kod kojeg je uskladištena roba koja čini robne zalihe, priznaje se izlučno pravo u korist Ravnateljstva, na temelju ugovora o uskladištenju (u količini i kvaliteti određenoj ugovorom, odnosno u novčanoj protuvrijednosti u slučaju da robe koja čini robne zalihe nema).

Članak 18.

Ovim se člankom određuje da se računovodstvo sredstava robnih zaliha vodi u Ravnateljstvu, sukladno propisima o vođenju računovodstva korisnika proračuna.

Članak 19.

Ovim se člankom određuje da Ravnateljstvo podnosi ministru nadležnom za gospodarstvo kvartalna i godišnja izvješća o stanju i upravljanju robnim zalihama koja sačinjavaju prikaz ostvarenih prihoda i izdataka poslovanja Ravnateljstva, vezano uz robne zalihe, stanje obveza i potraživanja, prikaz stanja robnih zaliha, prodaje i nabave robe koja čini robne zalihe, kontrole robnih zaliha, prelokacije robe, koja čini robne zalihe, realizaciju provedbenih akata Vlade Republike Hrvatske, osiguranje skladišnog prostora za smještaj robnih zaliha.

Članak 20.

Ovim se člankom određuje kontrola nad provedbom ugovora o uskladištenju, čuvanju robnih zaliha i stanju robnih zaliha.

Članak 21.

Ovim se člankom određuje da su pravne i fizičke osobe kojima je ugovorom povjereno obavljanje poslova u svezi s robnim zalihama dužne omogućiti pristup i pregled robe, skladišta i

objekata u kojima se proizvodi ili nalazi roba robnih zaliha i staviti na uvid svu potrebnu dokumentaciju iz poslovanja s robnim zalihamama, te omogućiti ovlaštenim službenicima Ravnateljstva izuzimanje i premještaj robe.

Članak 22.

Ovim se člankom određuju prekršajne odredbe ovoga Zakona u kunama.

Članak 23.

Ovim se člankom određuju prekršajne odredbe ovoga Zakona u eurima.

Članak 24.

Ovim se člankom određuju prijelazne i završne odredbe ovoga Zakona.

Članak 25.

Ovim se člankom određuje prestanak važećeg Zakona.

Članak 26.

Ovim se člankom određuje da na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj prestaje važiti članak 22. ovoga Zakona.

Članak 27.

Ovim se člankom određuje stupanje na snagu Zakona, osim članka 23. ovoga Zakona koji stupa na snagu na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za stvaranje i obnavljanje robnih zaliha bit će potrebno osigurati određena sredstva u Državnom proračunu, a potrebna visina sredstava ovisit će o Bilanci strateških robnih zaliha i Godišnjem programu strateških robnih zaliha. Procjenjuje se da bi za popunu roba prema Bilanci strateških robnih zaliha u vremenu od deset godina bilo potrebno oko 600 milijuna kuna.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOŠU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Hrvatski sabor je na 10. sjednici raspravljao o Prijedlogu zakona o strateškim robnim zalihamama kojeg je prihvatio zaključkom 25. veljače 2022. godine, s tim da su predlagatelju upućene primjedbe, prijedlozi i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona o strateškim robnim zalihamama.

U raspravi o Prijedlogu zakona na 31. sjednici Odbora za gospodarstva održanoj 20. siječnja 2022. godine problematiziran je dio koji se odnosi na prekršajne odredbe, u smislu da su novčane kazne preniske. Uvažavajući mišljenje nadležnog odbora i više mišljenja iznijetih u raspravi Hrvatskoga sabora, predlagatelj je povisio novčane kazne za prekršaje.

Sukladno mišljenju Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora, od 23. veljače 2022. godine, iznesenom u Izvješću o Prijedlogu zakona o strateškim robnim zalihamama, P.Z. br. 247, Konačni prijedlog zakona o strateškim robnim zalihamama nomotehnički je dorađen kako slijedi:

- u članku 1. dorađen je izričaj stavka 1. koji glasi: „...osiguravanje prostora za smještaj i čuvanje robnih zaliha...“
- u članku 7. stavcima 2., 3. i 4. brisane su riječi: „iz stavka 1. ovoga članka“ jer su suvišne
- u članku 12. stavku 2., radi otklanjanja nejasnoće o kojem se izvoru vlasništva Republike Hrvatske radi, dodana je riječ: „vlastiti“ radi preciziranja da se u knjigovodstvenom i materijalno-financijskom smislu radi isključivo o izvoru koji je u bilanci Ravnateljstva
- u članku 19. dopunjena je izričaj „Kvartalna izvješća o stanju i upravljanju robnim zalihamama“
- u članku 20. brisana je odredba stavka 5. koja se odnosila na pravnu zaštitu protiv akata kojim službenici Ravnateljstva naređuju otklanjanje utvrđenih nedostataka i premještanje robe na trošak skladistara jer je suvišna
- u članku 24. stavku 5. ispravljeno je da se radi o Godišnjem programu iz članka 9. (a ne 10.).

U odnosu na prvo čitanje, a uvažavajući primjedbu Odbora za zakonodavstvo da se u članku 19. dopuni izričaj koji se odnosi na kvartalna izvješća, u članku 7. stavku 5. Konačnog prijedloga zakona iza riječi: „kvartalna“ dodane su riječi: „izvješća o stanju i upravljanju robnim zalihamama“.

Radi usklađivanja s nazivljem točke III. Popisa robe koja može činiti strateške robne zalihe, u članku 5. Konačnog prijedloga zakona izmijenjen je izričaj stavka 1. Na prijedlog zastupnice Anke Mrak Taritaš izmijenjena je odredba istoga članka, konkretno stavka 3. na način da se Bilanca strateških robnih zaliha revidira svake godine. Slijedom navedene izmjene, predlagatelj je u članku 5. Konačnog prijedloga zakona dodao nove stavke 4. i 5. koji predviđaju iznimku u odnosu na donošenje jednogodišnje revizije Balance strateških robnih zaliha. Naime, u slučaju da ministarstvo nadležno za gospodarstvo u postupku očitovanja od strane nadležnih tijela za reviziju Balance strateških robnih zaliha ne zaprimi nijedan prijedlog za reviziju iste, ministarstvo nadležno za gospodarstvo neće predlagati reviziju Balance strateških robnih zaliha, već je dužno o tome obavijestiti Vladu Republike Hrvatske i nadležni odbor Hrvatskoga sabora. U odnosu na prvo čitanje, predlagatelj je izmijenio odredbu dosadašnjeg stavka 4. koji je postao stavak 6. na način da Ravnateljstvo umjesto po nalogu, može nabavljati određenu robu na traženje nadležnih tijela za civilnu zaštitu i nacionalnu sigurnost imajući u vidu da tijela državne uprave ne daju niti mogu biti ovlaštena davati naloge drugim tijelima državne uprave sukladno mišljenju Ministarstva pravosuđa i uprave. Predmetna odredba je i dopunjena na način da uz navedena nadležna tijela, Ravnateljstvo može nabavljati određenu robu i na traženje glavnog vatrogasnog zapovjednika.

Predlagatelj je uvažavajući više mišljenja iznijetih u raspravi Hrvatskoga sabora u članku 7. stavku 1. Konačnog prijedloga zakona izbrisao riječ: „može“ te stavak 1. sada glasi: „Hrvatski sabor osniva Savjet za robne zalihe...“.

U raspravi je više puta iznijeto da treba precizirati trajanje mandata članova Savjeta za robne zalihe, stoga je dorađen članak 7. stavak 3. Konačnog prijedloga zakona kojim je određeno da mandat traje do opoziva ili u slučaju kada član Savjeta za robne zalihe da ostavku na tu dužnost, kada nadležni odbor Hrvatskoga sabora predloži razrješenje člana Savjeta za robne zalihe i kada se raspusti Hrvatski sabor, također dodana je odredba da članovi Savjeta za robne zalihe za svoj rad u istome ne primaju naknadu.

Radi određenosti pravne norme u članku 9. stavku 1. Konačnog prijedloga zakona naveden je akt kojim Vlada Republike Hrvatske donosi Godišnji program strateških robnih zaliha.

Na prijedlog zastupnice Urše Raukar Gamulin u članku 15. stavku 3. Konačnog prijedloga zakona izmijenjeno je razdoblje nemogućnosti obavljanja poslova skladištenja pravnim i fizičkim osobama kojima je izrečena zaštitna odnosno sigurnosna mjera zabrane obavljanja određenih dužnosti ili djelatnosti, s dvije na pet godina.

U svrhu jasnoće i nedvojbenosti u primjeni u praksi, u članku 19. Konačnog prijedloga zakona dorađen je izričaj da Ravnateljstvo podnosi izvješća ministru nadležnom za gospodarstvo.

S obzirom na značajke inspekcijskog nadzora, predlagatelj je uvidio da je potrebno umjesto inspekcijskog nadzora provoditi kontrolu nad provedbom ugovora o uskladištenju, čuvanju robnih zaliha i stanju robnih zaliha (članci 1. i 20. Konačnog prijedloga zakona). Naime, inspekcijski nadzor provode nadležni inspektori. Sukladno Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 85/20.) i Zakonu o Državnom inspektoratu („Narodne novine“, br. 115/18. i 117/21.) inspektori ne obavljaju inspekcijski nadzor provedbe ugovora o uskladištenju te odredbi o čuvanju i stanju robnih zaliha, a budući da sukladno Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave te Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja („Narodne novine“, broj 97/20.) u sastavu Ministarstva ne postoje inspekcije, službenici Ravnateljstva također nemaju ovlast provoditi inspekcijski nadzor. Ravnateljstvo u sklopu javnopravnog tijela nadležnog za robne zalihe provodi kontrolu nad ugovorima o uskladištenju, čuvanju robnih zaliha i stanju robnih zaliha kako bi moglo utjecati na postupke skladištenja, čuvanja robnih zaliha i provjere stanja robnih zaliha obzirom da se radi o robi iz robnih zaliha danoj na čuvanje – skladištenje određenim poslovnim subjektima sukladno ugovoru o uskladištenju i čuvanju robnih zaliha.

Imajući u vidu da se ne radi o inspekcijskom ili drugom obliku nadzora, članci 20. i 21. Konačnog prijedloga zakona bitno su izmijenjeni. Ovlašteni službenici Ravnateljstva u kontroli provedbe ugovora o uskladištenju, čuvanju robnih zaliha i stanju robnih zaliha mogu zatražiti oticanjanje utvrđenih nedostataka i premještanje robe na trošak skladištara umjesto naređivanja istog te stoga nije potrebno propisivati akt kojim im se to omogućava, a posljedično niti pravnu zaštitu jer se ne radi o upravnom aktu. Također, ministar nadležan za gospodarstvo odlukom će imenovati ovlaštene službenike Ravnateljstva koji će kontrolirati provedbu nad ugovorima o uskladištenju, čuvanju robnih zaliha i stanju robnih zaliha. Nadalje, budući da se ne radi o inspekcijskom nadzoru, u članku 21. Konačnog prijedloga zakona brisana je odredba koja je omogućavala Ravnateljstvu da, u slučaju onemogućavanja kontrole ili ometanja ovlaštenih službenika Ravnateljstva, a radi zaštite robe iz robnih zaliha, zatraži pomoć ministarstva nadležnog za unutarnje poslove sukladno zakonu kojim je uređen sustav državne uprave i zakonu kojim se uređuju policijski poslovi i ovlasti.

Predlagatelj je u člancima 22. i 23. Konačnog prijedloga zakona odredbe za počinitelja prekršaja fizičku osobu obrtnika i osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost koji je počinila u vezi s obavljanjem njezina obrta ili samostalne djelatnosti sistematizirao odvojeno od odredbi za počinitelja prekršaja fizičku osobu.

Radi postizanja jednoobraznosti, u točki III. Popisa robe koja može činiti strateške robne zalihe podskupina proizvoda „Medicinski proizvodi“ dopunjena je navodom: „Ostali medicinski proizvodi koje odredi Vlada Bilancem“.

Također, sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske o provedbi zakonodavnih aktivnosti povezanih s uvođenjem eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, od 16. rujna 2021. godine, u odnosu na Prijedlog zakona prekršajne odredbe, odnosno novčane kazne su

propisane u kunama i u eurima (članci 22. i 23. Konačnog prijedloga zakona) – iz tih razloga povećan je broj članaka Zakona sa 25. na 27. članaka.

U skladu s izmjenama vezanim uz uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, na odgovarajući način je u članku 26. Konačnog prijedloga zakona propisano da odredbe članka 22. prestaju važiti na dan uvođenja eura, dok je člankom 27. Konačnog prijedloga zakona propisano da članak 23. stupa na snagu na dan uvođenja eura.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVACAĆANJA

Tijekom prvog čitanja u Hrvatskome saboru iznijete su i neke primjedbe koje nisu prihvaćene. U nastavku se navode primjedbe i razlozi zašto iste nisu prihvaćene.

U odnosu na isticanje Kluba zastupnika Hrvatskih suverenista, zastupnice Vesne Vučemilović da bi robne zalihe trebale služiti stvaranju ravnoteže na tržtu otkupom tržnih viškova, predlagatelj objašnjava da Ravnateljstvo ne može intervenirati na tržištu niti otkupljivati tržne zalihe jer je njegova uloga nabava i skladištenje strateških robnih zaliha (još 2002. godine Republika Hrvatska se Zakonom o strateškim robnim zalihamama opredijelila na strateške robne zalihe umjesto tržnih robnih zaliha), davanje u zakup neiskorištenih skladišnih prostora te obnavljanje robnih zaliha. Svrha stvaranja robnih zaliha je opisana u članku 2. Konačnog prijedloga zakona.

U ime Kluba zastupnika zeleno-ljevog bloka, zastupnica Urša Raukar Gamulin ističe da je nejasno tko bira Ravnateljstvo, kako se isto bira, koliko članova ima te koliko im traje mandat. Do stupanja na snagu Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“, broj 66/19.) radom Ravnateljstva je rukovodio ravnatelj koji je po funkciji bio pomoćnik ministra. Budući da je Zakonom o sustavu državne uprave regulirano da radom upravnih organizacija u sastavu ministarstava upravljuju rukovodeći državni službenici (ravnatelji za uprave), predlagatelj pojašnjava da samog ravnatelja imenuje Vlada Republike Hrvatske nakon provedenog natječaja. Ostali djelatnici Ravnateljstva su državni službenici koji djeluju u jednoj upravnoj organizaciji u sastavu ministarstva nadležnog za gospodarstvo pa se dakle zapošljavaju kao i svi drugi državni službenici sukladno Zakonu o državnim službenicima („Narodne novine“, br. 92/05., 140/05., 142/06., 77/07., 107/07., 27/08., 34/11., 49/11., 150/11., 34/12., 49/12., 37/13., 38/13., 01/15., 138/15., 61/17., 70/19. i 98/19.). Zbog toga se to ne opisuje u ovom Zakonu jer se natječaji provode po već navedenom zakonu koji se odnosi na državne službenike. Zastupnica navodi da se u Prijedlogu zakona nigdje ne spominje Državni inspektorat za nadzor nad robnim zalihamama. Predlagatelj ističe da je Državni inspektorat nekad sudjelovao u nadzoru na poziv Ravnateljstva, ali takav nadzor više nije u njihovoj nadležnosti sukladno Zakonu o Državnom inspektoratu. Također, predlaže da se u članku 3. Prijedloga zakona uz snage Republike Hrvatske stave i organizacije civilnog društva koje mogu sudjelovati u humanitarnim i mirovnim operacijama u inozemstvu. Navedeni prijedlog nije predmet ovoga Zakona, ali budući da je Zakonom predviđena mogućnost upućivanja humanitarne pomoći u druge države, indirektno se može postići podupiranje organizacija civilnog društva.

Radi boljeg odnosa vladajućih i opozicije zastupnica Anka Mrak Taritaš predlaže da pet članova Savjeta za robne zalihe budu saborski zastupnici. Predmetni prijedlog podržava u ime Kluba zastupnika zeleno-ljevog bloka zastupnica Urša Raukar Gamulin. Utemeljeno dosadašnjim iskustvom poštivanja pariteta zastupnika i stručnjaka, predlagatelj smatra dostatnim i učinkovitim da u Savjetu budu tri saborska zastupnika i dva člana iz redova uglednih stručnjaka iz područja gospodarstva.